

aan DB
van Erik Bruinsma

onderwerp BSN Eindbeeld
datum 22 augustus 2022

Managementsamenvatting

In dit beleidsstuk wordt een BSN-Eindbeeld beschreven en een procedure om tot dit eindbeeld te komen. Het doel is om het aantal BSN-toegangen van CBS medewerkers blijvend te verminderen. Het DB wordt gevraagd dit eindbeeld vast te stellen.

De toegang tot BSN wordt in 2022 beperkt tot de personen die kunnen aantonen dat toegang noodzakelijk is voor de eigen bedrijfsvoering (BSN eigen personeel) of voor de procedure van het verdere statistisch proces (bijvoorbeeld het verrinnen van BSN). Voor de rest van het CBS geldt het 'comply or explain' principe, dus dat toegang tot BSN niet wordt toegestaan tenzij:

- er een verbetertraject loopt bij een proces (of in de planning zit). In dat geval krijgt het betreffende team de tijd om het verbetertraject uit te voeren.
- de inspanningen onevenredig (niet proportioneel) zijn ten aanzien van de terugdringing van het aantal BSN's. In dat geval is een duidelijke onderbouwing verplicht met een impactanalyse (waarom onevenredig) en jaarlijkse herijking (door bijvoorbeeld technologische veranderingen kunnen situaties veranderen).

Dit is een proces dat jaarlijks wordt herhaald. Per hoofddirectie wordt bovenstaand beleid uitgevoerd en jaarlijks tegelijkertijd met het jaarplan verantwoord aan de DG en vastgesteld door het DB. De CPO heeft een coördinerende taak.

Aanleiding BSN Eindbeeld

Privacybescherming staat in het werk van het CBS altijd centraal. De samenleving vertrouwt het CBS met zijn data omdat er vertrouwen is in de wijze waarop er mee wordt omgegaan. In het maatschappelijk debat komt privacy ook steeds centraler te staan. Het meest spraakmakende voorbeeld van 2021 was het datalek van de GGD, waarbij persoonsgegevens van ruim 6,5 miljoen te koop werden aangeboden. De kritiek op de GGD lag niet zozeer aan het feit dat er een datalek was, maar dat de technische en organisatorische maatregelen onvoldoende waren. 26 duizend medewerkers konden bij het administratiesysteem, 8 duizend medewerkers konden bij alle informatie en het ophalen van de persoonsgegevens kon eenvoudig met de inmiddels beruchte exportfunctie. Controle op toegang gebeurde alleen steekproefsgewijs en ook bleek dat de GGD al maanden eerder was gewaarschuwd.

Na de externe Privacy Audit van 2020 en deze gebeurtenis rondom het datalek van de GGD met BSN, besloot het DB 'toegang tot BSN' op de Agenda Privacybescherming te zetten. Vanwege de decentrale organisatie van het CBS was er op CBS breed niveau geen totaaloverzicht hoe toegang tot BSN bij het CBS geregeld was. Ondanks dat het CBS vertrouwen heeft in de informatiebeveiliging, betekent méér toegang tot persoonlijke informatie per definitie een hoger risico. Omdat het CBS niet alleen wil voldoen aan privacywetgeving maar daarin ook wil excelleren is besloten om (in lijn met het advies van de FG) dataminimalisatie prioriteit te geven, te beginnen met beperking van de BSN-toegang.

Dit beleidsstuk over het BSN-Eindbeeld start met een beschrijving van de brede context van dataminimalisatie (1). Daarna komt er een korte beschrijving van de huidige stand van zaken (2), het juridisch kader (3), het eindbeeld BSN met de daarbij behorende uitgangspunten en beleidskader (4) en het proces om te komen tot dit eindbeeld en dit blijvende aandacht te geven (5). Tenslotte eindigt dit beleidsstuk met een planning voor het komende jaar.

1. Context Dataminimalisatie

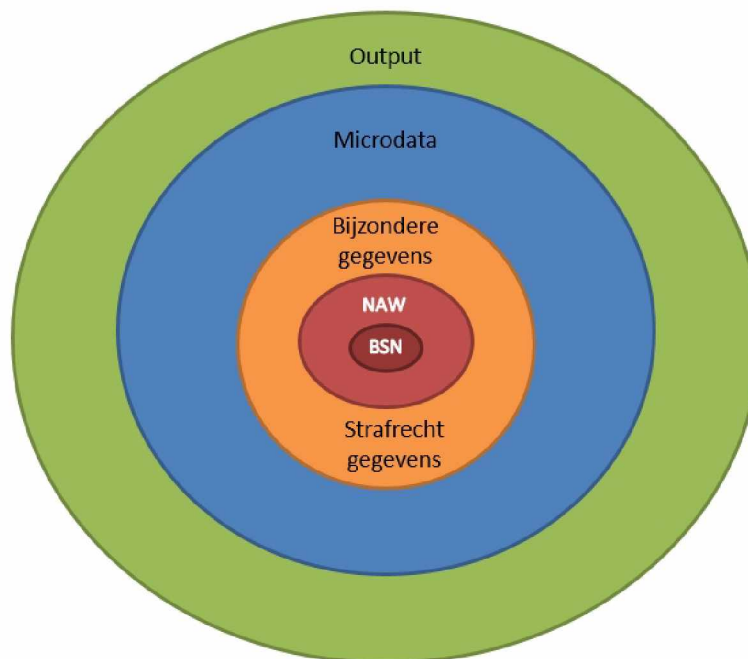
Dataminimalisatie is een belangrijk grondbeginsel vanuit de AVG en houdt in dat er niet méér persoonsgegevens worden verwerkt dan noodzakelijk is voor het doel. Daarbij is een organisatie verplicht passende technische maatregelen te nemen om de persoonsdata te beschermen. Ook is een organisatie verplicht om organisatorische maatregelen te nemen, bijvoorbeeld wie er toegang heeft en hoe lang gegevens bewaard worden.

Dataminimalisatie omvat 3 elementen:

1. **Minder persoonsgegevens.** Minder gegevens betekent automatisch minder risico. Denk daarbij goed na welke gegevens je nodig hebt voor het doel waarvoor je ze verwerkt (noodzaak of nice to have?). Het is belangrijk de noodzaak van de gegevens scherp te stellen en niet alleen te minderen om te minderen. Te weinig noodzakelijke persoonsgegevens voor het doel van de verwerking kan ook leiden tot een onjuist beeld van de betrokkene.
2. **Minder tijd.** Opslagbeperking is een tweede focuspunt van dataminimalisatie. Denk hierbij aan de bewaartermijnen, maar ook aan hoe lang men toegang heeft tot direct identificeerbare gegevens als BSN. Maak de tijd tot pseudonimiseren zo kort mogelijk zodat bij een lek in de beveiliging ongeautoriseerde personen bij zo weinig mogelijk data kunnen. Uiteraard geldt dit ook voor indirect identificerende persoonsgegevens.
3. **Minder personen.** In het voorbeeld van de GGD was het probleem dat veel personen toegang hadden tot gegevens die ze niet nodig hadden. Daarnaast was de procedure tot toegang en de controle niet afdoende geregeld. Minder personen met toegang tot persoonsgegevens is veiliger, maar nog belangrijker is dat er duidelijke richtlijnen en toetsingsmechanismen zijn om te bepalen en te controleren wie (vanuit welke rollen) toegang nodig heeft, voor welk doeleinde.

Het CBS werkt met heel veel persoonsgegevens zowel uit enquêtes als uit registraties. Er moet in elke fase van verwerking aandacht besteed worden aan dataminimalisatie. De AVG maakt daarbij nog onderscheid tussen verschillende categorieën persoonsgegevens. Zo zijn er speciale regels voor gebruik BSN, bijzondere gegevens (zoals ras, politieke voorkeur, etc.) en strafrechtgegevens. Dataminimalisatie beperkt zich echter niet alleen tot deze gegevens, hoewel deze het meest privacygevoelig zijn. Zo heeft elke burger maar 1 BSN, terwijl je bij andere identificerende gegevens vaak een combinatie van gegevens nodig hebt (NAW of combinatie geboortedatum, geslacht, gezinssamenstelling, woonplaats, etc). In figuur 1 is dit schematisch weergegeven. In elke cirkel is dataminimalisatie nodig om te voorkomen dat gegevens te herleiden zijn naar individuen, maar de meest direct identificerende kenmerken zitten in de kern.

Figuur 1

Het DB heeft in 2021 opdracht gegeven om prioriteit te geven aan het beperken van de toegang tot BSN. Daar zijn twee redenen voor aan te voeren. Allereerst is het BSN een uniek identificerend kenmerk dat in principe niet verandert, in tegenstelling tot andere direct identificerende kenmerken zoals de combinatie geslacht, geboortedatum en NAW-gegevens. Het BSN kan daarom, in combinatie met andere persoonsgegevens, zorgen voor een verhoogd frauderisico. Ten tweede heeft het BSN geen statistisch-inhoudelijke betekenis en is daarom voor de statistiekproductie door het CBS in feite niet nodig. Dit in tegenstelling tot gegevens zoals geboortedatum en adres die wel degelijk van belang zijn voor tal van statistieken. BSN wordt dan ook als eerste stap gezien in het verdere proces van dataminimalisering. Dit eindbeeld BSN beschrijft de huidige stand van zaken, het eindbeeld zelf en de route tot dit eindbeeld.

Waar NAW-gegevens het statistisch proces betreffen adviseer ik dit in de slipstream van het BSN dataminimalisatie direct mee te nemen. Gebruik NAW-gegevens speelt minder breed binnen het CBS dan BSN. NAW wordt in het statistisch proces vooral gebruikt bij DVZ en bij registraties waar BSN niet beschikbaar is. Waar het niet het statistisch proces raakt (eigen personeel en in communicatie) wordt dit meegenomen in de awareness campagnes. In dit Eindbeeld worden NAW-gegevens daarom verder ook niet genoemd, maar men zou dus hetzelfde proces kunnen volgen als voor BSN.

Begrippen

- **Privacy by design:** bij de ontwikkeling van producten en diensten moet aandacht zijn voor privacy, zowel privacyverhogende maatregelen (bijvoorbeeld in de ICT) als de vraag of de beoogde gegevens ook echt nodig.
- **Dataminimalisatie** is een onderdeel van privacy by design. Bij het verzamelen en verwerken van persoonsgegevens mogen niet méér persoonsgegevens verwerkt worden dan strikt noodzakelijk voor het doel van de verwerking.
- **Privacy by default:** de standaard is altijd zo privacyvriendelijk mogelijk.
- **Direct identificerende persoonsgegevens:** gegevens hebben betrekking tot een persoon waarvan de identiteit zonder veel omwegen eenduidig vast te stellen is, zoals BSN of de combinatie naam, geboortedatum, geslacht, etc.

- Indirect identificerende persoonsgegevens: gegevens die (vaak in combinatie met andere gegevens) te herleiden zijn tot een persoon, zoals geboortedatum, postcode, gezinssamenstelling etc.
- Proportionaliteit: het doel van de verwerking van de persoonsgegevens staat in verhouding tot de inbreuk op de privacy van de betrokkene. Bewaartermijnen en toegang (autorisatie) tot de gegevens vormen daar onderdeel van. Daarnaast stelt het proportionaliteitsbeginsel dat de verwerking effectief en evenredig moet zijn (dat betekent niet altijd dat het met minder data moet als dat de effectiviteit schaadt).
- Subsidiariteit: er moet altijd gekeken worden of het beoogde doel dat voor de verwerking is vastgesteld ook op een minder ingrijpende manier en/ of met minder ingrijpende middelen kan worden bereikt (kan het met minder (gevoelige) persoonsgegevens dan moet het met minder persoonsgegevens).
- Comply or explain: dat wil zeggen, als er een goede reden is om (nog) niet met een verbetering te komen dan hoeft dit niet maar moet er wel een afdoende verklaring voor worden gegeven.
- Verrinnen: het pseudonimiseren van direct identificerende persoonsgegevens. Dat is in ieder geval het omzetten van het BSN naar een Record Identificatienummer (RIN), geboortedatum naar dag en maand, adres naar een rinobjectnummer, etc. De direct identificerende persoonsgegevens worden verwijderd uit het verrinde bestand. Dit is dus meer dan alleen het BSN.

2. Huidige stand van zaken

In maart 2021 is in de Agenda Privacybescherming opdracht gegeven tot een inventarisatie van het aantal BSN-toegangen en een plan van aanpak om het aantal BSN-toegangen te verminderen op de korte termijn (de 'quick wins') en op de middellange termijn. Verschillende werkgroepen zijn hiermee aan de slag gegaan en de eerste ronde quick wins zijn eind 2021 afgerond. Dat heeft geleid tot een reductie van rond de 33 procent van de in totaal circa 430 BSN-toegangen. In oktober 2021 is ook aan de Chief Privacy Officer de opdracht gegeven een BSN-Eindbeeld te schetsen.

Er is momenteel geen beleidskader hoe om te gaan met toegang tot BSN. Wel is er een algemeen uitgangspunt beschreven op de website van het CBS omtrent alle direct identificerende kenmerken:

"Het CBS verzamelt gegevens van natuurlijke personen, bedrijven en instellingen. Direct identificerende persoonskenmerken worden zo snel als mogelijk na ontvangst vervangen door een pseudosleutel. Met deze zogeheten gepseudonimiseerde gegevens doet het CBS vervolgens statistisch onderzoek".

Dit beleidsstandpunt is nooit nader gedefinieerd voor direct identificerende persoonsgegevens als BSN, waardoor het CBS-breed onduidelijk is **hoeveel** personen er toegang hebben, **welke** personen (vanuit welke rollen) en om welke **redenen** personen toegang hebben tot BSN. Ook is er nog geen nadere invulling van wat er wordt verstaan onder '**zo snel mogelijk**' pseudonimiseren. Doordat het CBS decentraal georganiseerd is, bestaat hierdoor ook de mogelijkheid dat verschillende teams op een andere manier omgaan met bovenstaand beleid of het verschillend interpreteren. Dit BSN-Eindbeeld beschrijft een CBS-breed einddoel, met daarbij een beleidskader om hier duidelijkheid over te geven en om de organisatie blijvend te stimuleren het aantal BSN-toegangen tot een minimum te beperken.

Dit beleidsstuk beschrijft een beleidskader met toetsingsmechanisme voor de toegang tot BSN. Dit beleidskader gaat niet in op de technische controle en de rechten op mappen maar beperkt zich tot beleid zelf rondom BSN-toegangen. De verbetertrajecten zoals die momenteel ontwikkeld worden

in verschillende werkgroepen vormen uiteraard een onderdeel van dit beleid maar zullen in een apart document door de werkgroepen aangeboden worden.

3. Juridisch kader

Het burgerservicenummer (BSN) is een uniek persoonsnummer dat in de eerste plaats bedoeld is voor het contact tussen burgers en de overheid. Met het BSN kan gemakkelijk een koppeling worden gemaakt tussen informatie uit verschillende bestanden. Onzorgvuldig gebruik van het BSN brengt privacyrisico's met zich mee, bijvoorbeeld misbruik van persoonsgegevens en identiteitsfraude. Het CBS is gerechtigd om voor statistiek gebruik te maken van het BSN, juist vanwege de mogelijkheid tot koppeling van verschillende overheidsregistraties. Zie ook Bijlage 1 voor een verwijzing naar de betreffende wetsartikelen.

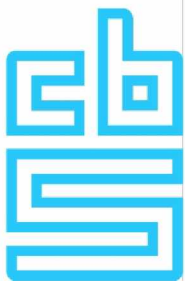
Ondanks dat het CBS gebruik mag maken van het BSN voor zijn wettelijke taak, stelt de AVG wel aanvullende eisen. Zo is het CBS verplicht te werken volgens de beginselen van de AVG, waaronder beginsel 3 'Minimale verwerking'. Dit beginsel omvat de principes van proportionaliteit (in relatie tot het doel) en subsidiariteit (kan het met minder persoonsgegevens dan moet het met minder persoonsgegevens). Ook stelt de AVG dat de verwerkingsverantwoordelijke, het CBS, een verantwoordingsplicht heeft, dat het CBS aan kan tonen dat het voldoet aan deze beginselen.

4. Eindbeeld BSN januari 2023... en verder

Het eindbeeld BSN is beschreven als een inhoudelijk eindbeeld. Daarbij is uitgegaan van de volgende uitgangspunten:

- **Geen enkel inhoudelijk statistisch proces heeft een BSN nodig!**
Waar andere identificerende kenmerken zoals geboortedatum of adres voor het statistisch proces soms nog nodig zijn, geldt dat niet voor BSN. BSN is slechts nodig voor identificatie en het koppelen aan andere persoonsgegevens. Een van de redenen waarom inhoudelijke teams op dit moment eerst de 'ruwe' data verwerken voordat het aangeboden wordt voor verrinning is omdat met het verrinnen alle direct identificerende persoonsgegevens gepseudonimiseerd worden die in sommige gevallen juist wel nodig zijn voor een kwaliteitsslag. Dit probleem zou op te lossen zijn met bijvoorbeeld de verPRIN-methode zoals beschreven in de verbeterplannen.
- **Privacy by default:** standaard heeft niemand toegang tot BSN, tenzij toestemming wordt gegeven door de betreffende hoofd directeur omdat het noodzakelijk is voor het statistisch proces.
- **Comply or explain:** om toestemming op BSN te krijgen moeten de betreffende teams zelf verantwoorden waarom toegang nodig is en waarom een proces geen gebruik kan maken van alternatieven zoals genoemd in de verbetertrajecten. Dit moet dieper gaan dan slechts de statistiek te noemen die ermee verbonden is. Op deze wijze stimuleren we dat er nagedacht wordt over de noodzakelijkheid tot werken op BSN.

Het CBS moet jaarlijks duidelijk kunnen communiceren hoeveel BSN toegangen er zijn per proces en verantwoorden waarom dit noodzakelijk is. Dit is niet alleen nodig voor interne en externe audits, ook de maatschappij is steeds kritischer als het gaat om gebruik van persoonsgegevens door de overheid. Andere overheidsinstellingen die data leveren aan het CBS (berichtgevers) vragen vaker om informatie over wat het CBS doet met de gegevens waar zij verantwoordelijk voor zijn. Dat vraagt om een duidelijk eindbeeld met een afwegingskader en verantwoording. Omdat de soort toegangen tot BSN verandert gedurende het jaar (neemt toe door gebruik nieuwe bronnen of neemt af door verbetertrajecten) is een jaarlijkse herijking nodig.

Eindbeeld BSN

Uitsluitend de volgende categorieën CBS'ers hebben **standaard** toegang tot BSN:

- indien het noodzakelijk is voor de bedrijfsvoering, zoals het verwerken van de gegevens van het eigen personeel;
- indien het noodzakelijk is voor de procedure van het verdere statistisch proces. Dit houdt bijvoorbeeld in dat personen die zorgen voor de verrinning standaard toegang nodig hebben tot BSN, maar ook de personen die verantwoordelijk zijn voor de plaatsing van de brondata in de goede mappen (zoals sommige medewerkers bij DVZ). Aandachtspunt hierbij is wel dat het kunnen verwerken van datasets met BSN nog niet hoeft te betekenen dat de verwerkers ook daadwerkelijk de BSN's moeten kunnen lezen.

Een standaard toegang wordt jaarlijks herijkt in verband met personele veranderingen.

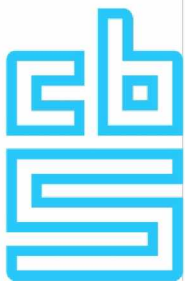
De volgende categorieën CBS'ers kunnen **tijdelijk** toegang tot BSN aanvragen:

- indien er een verbetertraject loopt of ingepland is (of een vooronderzoek verbetertraject) waarbij het aantal toegangen tot BSN gereduceerd wordt. In dat geval is een planning vereist en jaarlijkse toetsing wat de stand van zaken is. Een tijdelijke toegang heeft altijd een einddatum.
- als tijdelijke uitzondering indien de inspanningen onevenredig (niet proportioneel) zijn ten aanzien van de terugdringing van het aantal BSN. In dat geval is een duidelijke onderbouwing verplicht met een impactanalyse (waarom onevenredig) en jaarlijkse herijking (door bijvoorbeeld technologische veranderingen kunnen situaties veranderen).

Per hoofddirectie wordt jaarlijks de stand van zaken verantwoord.

Tabel 1: Overzicht Eindbeeld BSN

	Oordeel	Overweging	Jaarlijkse uitvraag
1	Wel toegang BSN	Noodzakelijk voor het vervolg van het statistisch proces (zoals verrinnen).	Aantal toegangen die nodig zijn.
		Noodzakelijk voor de bedrijfsvoering eigen personeel.	Aantal toegangen die nodig zijn.
2	Tijdelijk toegang BSN	➤ In afwachting van een verbetertraject - Geef aan welk verbetertraject (VERPrinnen, KERS, EBN2???)	Aantal toegangen die nodig zijn. Aantal toegangen die beperkt worden aan het einde van het verbetertraject. Stand van zaken en einddatum verbetertraject.
		➤ Alternatieven zijn technisch niet mogelijk of de inspanningen zijn niet proportioneel.	Aantal toegangen die nodig zijn. Motivatie volgens de vaste categorieën overwegingen (zie tabel 2). Impactanalyse (gevolgen wanneer BSN niet gebruikt mag worden). Mogelijke verbetertrajecten: wat is er nodig om wel tot beperking BSN te komen.
3	Geen toegang BSN	Bij ontbreken onderbouwing en impactanalyse. Wanneer het DT of DB concludeert dat de impact (bijvoorbeeld vertraging, extra kosten of klein kwaliteitsverlies) proportioneel is ten aanzien van het aantal toegangen tot BSN.	n.v.t.

Afwegingskader tijdelijke toegang

De beoordeling of toegang tot BSN proportioneel is voor een bepaald proces (dus dat het belang in verhouding staat tot de inbreuk op privacy) en of het gebruik van BSN op een bepaald moment ook de beste manier is om het doel te bereiken is uiteindelijk aan het management. De AVG geeft hierin geen nadere eisen. Het direct verbieden van het gebruik van BSN leidt tot mogelijk grote problemen in de organisatie. Dit geldt zowel voor onze statistieken (vertraging, belemmering) als voor de organisatie zelf (kosten of het niet tijdig na kunnen komen van afspraken). Een overgangperiode is daarom nodig.

Redelijkheid en proportionaliteit moeten afgewogen worden door het management (kosten versus baten) maar onder tijdsdruk is de neiging de weg van de minste weerstand te kiezen (laten zoals het is). Teams die verbetertrajecten inzetten om het aantal BSN-toegangen te verminderen moeten daarom gestimuleerd worden (de tijd en middelen krijgen om dat uit te voeren). Teams die dat niet doen moeten hun verantwoording op orde hebben, SMART geformuleerd met een impactanalyse en argumentatie waarom BSN op het moment noodzakelijk is.

Hieronder is een kort afwegingskader opgesteld om het management te ondersteuning in het proces van verantwoording BSN-toegangen. Het voorstel is om dit afwegingskader de komende maanden toe te passen en over twee jaar het gehele proces plus afwegingskader te evalueren.

Bij het afwegingskader voor tijdelijke toegang wordt uitgegaan van de volgende voorwaarden:

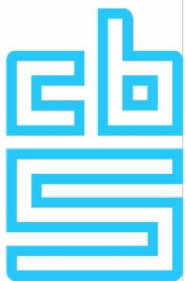
- Elke proceseigenaar heeft per proces waar het verantwoordelijk voor is, een overzicht hoeveel BSN toegangen er zijn;
- Elke proceseigenaar heeft per proces een motivatie waarom bestaande verbetertrajecten op dit moment niet ingezet kunnen worden voor vermindering BSN.
- Elke proceseigenaar heeft per proces toegelicht wat de impact is wanneer BSN-gebruik niet wordt toegestaan. Dit gebeurt via vaste categorieën overwegingen, zie tabel 2 hieronder.
- Elke proceseigenaar heeft per proces, aangegeven wat er eventueel nodig zou zijn om op korte of op lange termijn wel zonder BSN te kunnen werken.

Er worden geen beoordelingscriteria geformuleerd. De afweging tussen kosten en baten zal per situatie bekeken worden. Wel zijn in tabel 2 per categorie een aantal vragen gesteld die meegenomen kunnen worden in de beoordeling.

Per divisie wordt afgewogen of de toegangen tot BSN opwegen tegen de impact en kosten per proces. Het resultaat wordt per hoofddirectie in november verantwoord aan de DG (in het DB) voor vaststelling, tegelijkertijd met het jaarplan. De CPO heeft een coördinerende en adviserende rol in het proces richting het DB.

Tabel 2

Vaste categorieën overwegingen	
1	<p>BSN toegang is aantoonbaar noodzakelijk voor kwaliteit van de data.</p> <ul style="list-style-type: none">- Wordt het BSN zelf gebruikt voor de controle van de kwaliteit of is het BSN alleen ter verificatie/identificatie van de persoon?- Is het proces niet meer uitvoerbaar zonder BSN, is verPRINnen niet mogelijk?- Betreft dit proces een voorbereidende stap om te kunnen verrinnen?- Geef met een bandbreedte aan om hoeveel kwaliteitsverlies het gaat (bijvoorbeeld hoeveel procent van de records wordt onbruikbaar)?
2	<p>Statistiek proces ombouwen om BSN toegang te reduceren, brengt onevenredig veel extra kosten met zich mee (korte versus lange termijn).</p> <ul style="list-style-type: none">- Geef een inschatting in geld en toelichting waar de kosten precies in zitten?

	<ul style="list-style-type: none">- Zijn er natuurlijke momenten in de nabije toekomst (zoals een revisie) waardoor reductie van toegang tot BSN makkelijk meegenomen kan worden? Dan zou het te verantwoorden zijn de reductie uit te stellen.- In hoeverre zijn de technologische mogelijkheden onderzocht om zeker te weten dat er geen alternatieven zijn?
3	<p>BSN toegang levert een aantoonbare versnelling van de levering van output op of aantoonbare verlaging van de lastendruk. Geen BSN toegang zorgt voor vertraging of verhoging van de lastendruk die niet acceptabel is voor de gebruikers of berichtgevers.</p> <ul style="list-style-type: none">- Zitten er wettelijke deadlines op de output (zoals een verplichte levering aan Eurostat)?- Over hoeveel vertraging spreken we?- Waar bestaat de lastendruk uit?- In hoeverre zijn de technologische mogelijkheden onderzocht om zeker te weten dat er geen alternatieven zijn?
4	<p>IT-beperkingen maken BSN toegang noodzakelijk.</p> <ul style="list-style-type: none">- Over wat voor soort beperkingen hebben we het? Is het bijvoorbeeld een systeem dat niet op zichzelf staat en door heel CBS ingevoerd moet worden?- Is het een beperking vanwege informatiebeveiliging?- Heeft BIT hiervoor een advies gegeven?

5. Proces: route tot eindbeeld

Jaarlijks zullen de proceseigenaren/hoofden de toegangen tot BSN verantwoorden bij de directeuren die dit op een vast moment bespreken en beoordelen in het DT. In het DT is er een divisie-brede helicopterview en kunnen afwegingen gemaakt worden en prioriteiten gesteld worden (bijvoorbeeld budget besteden aan divisie-brede verbetertrajecten die de meeste BSN toegangen beperken). De hoofddirecteur is de eindverantwoordelijke en zorgt voor de divisie-brede terugkoppeling aan het DB, gelijk met het jaarplan in november. Het DB kan op CBS-breed niveau bijsturen of beslissingen nemen in complexe situaties aangezien sommige beslissingen divisie overstijgend kunnen/zullen zijn.

Door dit jaarlijks te herhalen ontstaat er CBS breed overzicht hoeveel personen om welke redenen toegang nodig hebben tot BSN en wat de stand van zaken is bij de reductie van BSN-toegangen. Tevens ontstaat er inzicht in maatregelen of beperkingen die verdere reductie in de weg staan. Om het CBS hierbij te ondersteunen zal gebruik gemaakt worden van een standaard uitvraagformulier en rapportagevorm.

In dit Eindbeeld BSN zijn 2 aspecten niet meegenomen en vragen om een apart traject.

1. Personen hebben onrechtmatig toegang tot mappen met BSN. Rechtenstructuren en controles zijn niet in dit beleidskader meegenomen. In het algemeen moet de organisatie (teammanagers, procesmanagers en functioneel beheerders) kritisch blijven op wie waarvoor toegang nodig heeft. Dit hebben de teams zelf in de hand. Het opschonen en actueel houden van toegekende rechten is een continu proces. Momenteel zijn er verbetertrajecten ingezet om de mappenstructuur beter te onderhouden, in te regelen en te controleren.
2. Data wordt regelmatig doorgezet van het ene naar het andere team voor verdere analyses (en dan hebben we het niet over de SSB werkwijze). Het doorsturen van data (waar een koppelsleutel aan vast zit zoals het BSN) zou idealiter via koppelvlakken plaatsvinden waarbij elke vorm van pseudonimiseren gebruikt kan worden (van BSN naar RIN en PRIN). Een team zit dan niet vast aan de koppelsleutel dat een ander team gebruikt, zoals BSN.

Bijlage 1: Wetsartikelen BSN

Artikel 46 lid 1 AVG: Verwerking nationaal identificatienummer. Een nummer dat ter identificatie van een persoon bij wet is voorgeschreven, wordt bij de verwerking van persoonsgegevens slechts gebruikt ter uitvoering van de desbetreffende wet dan wel voor doeleinden bij de wet bepaald

Artikel 34 CBS-wet: De DG kan het Burgerservicenummer opnemen in een registratie en daarvan gebruik maken ten behoeve van statistische doeleinden. Het BSN kan gebruikt worden in contacten met personen en instanties voor zover deze zelf gemachtigd zijn tot het gebruik van dat nummer in een registratie.

Artikel 5 lid 1 AVG: Naast bovenstaande wetsartikelen die aangeven dat het CBS voor de wettelijke taak BSN nummers mag gebruiken voor statistische doeleinden, kent de AVG ook 7 beginselen: (1) Rechtmatigheid (grondslag), (2) Doelbinding, (3) Minimale verwerking, (4) Juistheid, (5) Opslagbeperking, (6) Integriteit en (7) Vertrouwelijkheid.

Artikel 5 lid 2 AVG: De verwerkingsverantwoordelijke is verantwoordelijk voor de naleving van lid 1 en kan deze aantonen ("verantwoordingsplicht").

Artikel 24 lid 1 EU-AVG: Gegevensbescherming door ontwerp (privacy by design) en door standaardinstellingen (privacy by default). Rekening houdend met de stand van de techniek, de uitvoeringskosten, en de aard, de omvang, de context en het doel van de verwerking alsook met de qua waarschijnlijkheid en ernst uiteenlopende risico's voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen welke aan de verwerking zijn verbonden, treft de verwerkingsverantwoordelijke, zowel bij de bepaling van de verwerkingsmiddelen als bij de verwerking zelf, passende technische en organisatorische maatregelen, zoals pseudonimisering, die zijn opgesteld met als doel de gegevensbeschermingsbeginselen, zoals minimale gegevensverwerking, op een doeltreffende manier uit te voeren en de nodige waarborgen in de verwerking in te bouwen ter naleving van de voorschriften van deze verordening en ter bescherming van de rechten van de betrokkenen.